

УКРАЇНЬСЬКА ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГУ

Танчук Ольга Дмитрівна

Науковий керівник к.е.н., ст. викладач Волохата В.Є.

Харківський навчально-науковий інститут

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку банківської системи України все більш швидкими темпами зростає попит клієнтів банків на дистанційні банківські послуги, що обумовлено потребою самих користувачів отримувати доступний, зручний і швидкий канал обслуговування. У інтернет-банків є одна вагома перевага перед звичайними фінансовими установами: їм не потрібно утримувати та підтримувати традиційні банківські відділення.

Постановка проблеми. Між банками завжди існувала конкуренція, спрямована на залучення нових клієнтів і збереження провідних позицій на ринку банківських послуг. Щодо останніх, то їх спектр поступово збільшується, форми модифікуються і вдосконалюються, а час обслуговування клієнтів зменшується. Це досягається за рахунок високого рівня автоматизації всіх банківських операцій та використання мережі Інтернет при здійсненні платіжних операцій. Дбаючи про комфорт та економію часу своїх клієнтів, банки пропонують скористатися особливим інструментом для управління банківськими рахунками – системою Інтернет-банкінгу.

Викладення основного матеріалу. Інтернет-банкінг – це додатковий канал обслуговування в банку, за допомогою якого ви можете дистанційно керувати своїми поточними та картковими рахунками, відкривати депозити, гасити кредити, здійснювати платежі та інші операції. Можна самостійно здійснювати більшість традиційних банківських операцій безперервно при наявності комп'ютера, ноутбука або смартфона із підключенням до Інтернету.

При обслуговуванні клієнтів через Інтернет банку необхідно дотримуватись таких основних принципів банківського обслуговування: доступності, простоти використання, конфіденційності, оперативності, комплексності, збереження цілісності інформації, аутентифікації [2, с. 44]. На основі дослідження ряду джерел можна виділити такі види дистанційних банківських послуг:

-відео-банкінг - це система інтерактивного спілкування клієнта з персоналом банку, вона надає клієнтові можливість віртуального

спілкування з банком за допомогою спеціально призначених пристроїв, так званих, «відео кіосків» устаткованих моніторами;

- РС-банкінг (традиційна система «Клієнт-Банк») - ця система здійснює доступ до банківського рахунка за допомогою персонального комп'ютера і прямого модемного з'єднання з комп'ютерною системою банку;

- телефонний банкінг надає можливість здійснювати операції з рахунком клієнта та отримувати інформацію щодо його стану за допомогою телефону у будь-якій точці світу. Різновидом телефонного банкінгу є SMS – банкінг. SMS-банкінг – це спосіб оперативно отримувати інформацію - підтвердження про проведені операції за допомогою SMS-повідомлень на мобільний телефон;

- Інтернет-банкінг – це технологія віддаленого банківського обслуговування, яка дає змогу клієнтові отримувати банківські послуги через мережу Інтернет. Інтернет-банкінг має незаперечні переваги в порівнянні з послугами РС-банкінгу. По-перше, клієнти використовують стандартне Інтернет-з'єднання замість з'єднання з комп'ютерною системою банку. По-друге, відпадає необхідність встановлення спеціального програмного забезпечення [1, с. 210].

Для підключення клієнта до системи Інтернет-банкінг досить мати доступ до глобальної мережі, встановлену на комп'ютері програму – браузер, укласти договір з банком, отримати набір паролів або спеціальних пристроїв для входу в систему та здійснення операцій, зайти на захищену сторінку послуги Інтернет-банкінг, зареєструватися і підключитися до системи. Інтернет-банкінг сьогодні дозволяє його користувачам здійснювати такі операції: проводити операції з будь-якого комп'ютера, що підключений до мережі Інтернет (в офісі, вдома або у відрядженні); оплатити послуги кабельного та супутникового телебачення, операторів мобільного зв'язку, IP-телефонії, Інтернет-ігри, проводити комунальні платежі; отримувати витяги про рух коштів за карткою або рахунком за останні кілька днів, календарний місяць, інший довільний період часу, відкривати депозит, погашати кредит, виконувати переказ коштів між власними рахунками, різні операції з кредитними картами, переглядати курси валют, оголошення банку, надавати заявки на купівлю/продаж/конвертацію валюти та ін.

Першим українським банком, який запровадив серед своїх послуг Internet-банкінг, був ПАТ КБ «ПриватБанк». Це відбулося у 1998 року, а вже через рік Інтернет-банкінг був запроваджений у ПАТ «ВіЕйБі Банк». Серед банків, які активно просуваються на шляху освоєння Інтернет-банкінгу можна виділити ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «УкрСиббанк», ПАТ «Укрсоцбанк», ПАТ «Укрексімбанк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа-Банк» та інші [4, с. 33].

Перевагами роботи системи Інтернет-банкінгу є те, що вона виконує операції в режимі on-line; працює цілодобово без перерв і вихідних, доступна з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі Інтернет у будь-якій точці світу; не потребує спеціального програмного забезпечення, лише наявність будь-якого Web-браузера; має максимально спрощену процедуру попередньої реєстрації (підключення) та часто безкоштовну довідку (в основному якщо дзвінки виконуються зі стаціонарних телефонів у межах України); має механізм взаємної аутентифікації банку і клієнта, забезпечує захист операцій клієнта за рахунок застосування паролів, які зберігаються у системі в зашифрованому варіанті; виконує постійний контроль цілісності і достовірності переданої інформації; використовує механізм Електронного цифрового підпису (ЕЦП) клієнта під усіма фінансовими документами, забезпечує зворотний зв'язок для висловлення побажань з приводу роботи системи Інтернет-банкінгу[3, с. 123].

Висновки. Отже, Інтернет як інформаційно-комунікаційна технологія, вже забезпечив доступність банківських продуктів і послуг для більшої кількості клієнтів, усунувши географічні та часові бар'єри для їх надання. Основною перевагою інтернет-технології з точки зору клієнта є можливість здійснювати операції без будь-яких обмежень у форматі 24/7. Разом з цим існує ряд чинників, які гальмують розвиток інтернет-банкінгу в Україні:

- обмеженість доступу до мережі Інтернет;
- відсутність навичок користування;
- низький рівень захисту інформації в даній сфері;
- недостатня законодавча та нормативна база.

Список використаних джерел:

1. Єсіна О. Г. Інтернет-банкінг в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку/О. Г. Єсіна// Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013 рік. – 1 (48). – С.209-213.
2. Огієнко В. І. Розвиток інтернет-банкінгу в контексті формування конкурентних переваг банків /В. І. Огієнко, І. М. Боярко// Фінансовий простір. – 2013. - №4 (12). –С. 44-52.
3. Сербіна О. Г. Інтернет-банкінг: українська практика та світовий досвід/О. Г. Сербіна, О. М. Загузова//Молодий вчений. – 2014. – №4 (07). – С. 122-124.
4. Найбільш електронні банки // Інвест газета. – 2013. – Вип. 22. – С. 32-35.